

České trestní zákonodárství a Corpus Juris 2000 se zvláštním zřetelem na hospodářské trestní právo a trestnost právnických osob

Vladimír Kratochvíl

Úvod

Stranou procesu europeizace vnitrostátního trestního práva nemůže zůstat normový systém – Corpus Juris (dále „CJ“). To platí dvojnásob nejen pro členské státy Evropské unie (dále „EU“), nýbrž také pro asociované země, včetně České republiky. Přitom nejde o to, pouze přejímat hlavní ideje, popřípadě konkrétní právní instituty CJ do vnitrostátního trestního zákona nebo trestního řádu, nýbrž spíše o to, zmíněné ideje a základní zásady CJ, jakož i dosavadní trestní zákonodárství, tedy i zákonodárství České republiky, harmonizovat.

Je přirozené, že tento proces bude převážně jednostranný; tedy CJ jakožto model, vzor na straně jedné, a vnitrostátní trestní zákony a trestní řády na straně druhé. V této souvislosti bych rád zdůraznil, že by se mělo sice jednat o proces jednostranný, ale v žádném případě pouze a jen o cestu „jednosměrnou“. Jsem přesvědčen, že i vnitrostátní trestní zákonodárství je způsobilé „dodat“ relativně dobré podněty a stanoviska. V tomto sdělení bych proto rád obrátil naši pozornost právě tímto směrem.

Po krátkém shrnutí historie CJ následuje určité srovnání klíčových bodů obecné a zvláštní části obou kodexů (tedy CJ a českého trestního zákona /zák. č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, dále „TZ“/). V další části budou prezentovány vybrané společné otázky CJ a trestního procesu (český trestní řád /zák. č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů, dále „TR“/).

I. Corpus Juris

A. Vznik a krátká historie

Návrhy CJ coby trestněprávní úpravy ochrany finančních zájmů EU, jak píše U. Sieber¹, byly zpracovány na objednávku Evropského parlamentu zvláštní pracovní skupinou. Tato skupina se zformovala v listopadu 1995 z iniciativy Francesca de Angelis jako uskupení představitelů různých evropských trestněprávních sdružení. Zmíněná skupina pracovala na návrhu pod vedením prof. Dr. Mireille Delmas-Marty v období listopadu 1995 až května

¹Delmas-Marty, M. (Hrsg.): Corpus Juris der strafrechtlichen Regelungen zum Schutz der finanziellen Interessen der Europäischen Union (mit einer Einführung zur deutschen Übersetzung von U. Sieber). Köln, Berlin, Bonn, München, Carl Heymanns Verlag KG 1998, s. V.